

„Przed zmianą pasa ruchu trzeba zawsze spojrzeć w lusterko wsteczne.“
Ann-Christin i Tobija w pierwszym wydaniu gazety STEP 21 [Weiße Flecken], styczeń 2006

Skrót konceptu

STEP 21 [Weiße Flecken]

Nasza gazeta wypełnia luki prasowe z okresu narodowego socjalizmu

Projekt

Wzmocniony sukcesem pierwszego wydania gazety

STEP 21 [Weiße Flecken], organizacja step21 postanowiła kontynuować ten historyczno-dziennikarski projekt. Przy drugiej edycji, obok polskiej i niemieckiej młodzieży, pracują także uczniowie z Czech.

Z inicjatywy step21, 16 redakcji szkolnych bada regionalne wydarzenia z okresu II wojny światowej i okupacji niemieckiej, o których w ówczesnej prasie nie pisano wogóle lub opisywano je fałszywie, aby manipulować opinią publiczną. Z wyników przeprowadzonych rozmów ze świadkami historii i poszukiwań w archiwach, drużyny uczniów wspólnie tworzą nową gazetę.

Gazeta STEP 21 [Weiße Flecken] chroni przed zapomnieniem o niesprawiedliwości i nieludzkim postępowaniu, ale także przypomina o odwadze i oporze. Młodzi redaktorzy zachęcają w niej, aby w poczuciu świadomości historycznej i odpowiedzialności, działać na rzecz demokracji, praw ludzkich i wolności prasy. W ten sposób wspólnie budują most pomiędzy przeszłością a teraźniejszością i przyszłością.

Na początku 2008 roku, na krótko przed Dniem Pamięci Ofiar Holocaustu obchodzonym 27. stycznia, podczas uroczystości zakończającej projekt w Berlinie, młodzi dziennikarze zaprezentują swoją gazetę publiczności.

Tło

„Przed zmianą pasa ruchu trzeba zawsze spojrzeć w lusterko wsteczne“: Redaktorzy pierwszego wydania gazety [Weiße Flecken] zwrócili uwagę na to, dlaczego ważne jest, aby zachować czujność wobec przeszłości. Zajmowanie się historią nie jest celem samym w sobie, lecz służy orientacji w teraźniejszości i lepszej przyszłości. Wychodząc z tego założenia, projekt step21 chce się przyczynić do tego, aby młodzież zrozumiała i nauczyła się szanować wartości demokratyczne, a także doświadczyła, jak ważne jest aktywnie na rzecz tych wartości działać.

Niemcy, Polska, Czechy

Dopiero od przełomu politycznego w roku 1989 możliwa jest wymiana i współpraca między wschodem i zachodem. Kraje tworzą wspólną sieć, ale ciągle jeszcze istnieją duże luki informacyjne, także i przede wszystkim związane z tematem II wojny światowej. step21 łączy w projekcie [Weiße Flecken] polskie, czeskie i niemieckie pokolenie prawnuków. Projekt oferuje forum, na którym można wymienić doświadczenia dotyczące tożsamości historycznej, pogłębić własną wiedzę i przybliżyć się do siebie. Młodzież wspólnie pracuje przy zorientowanym na przyszłość projekcie; wspólnie występują dla społeczeństwa, w którym przestrzegane są prawa człowieka. Wspólnie umacniają i rozpowszechniają podstawy pokojowego współistnienia w Europie.

Cele

Projekt STEP 21 [Weiße Flecken] jest w równej mierze projektem dziennikarskim jak i historycznym. Innowacyjne jest, że koncept pracy historycznej i dziennikarskiej, łączy różne kraje. Także w kontynuacji

projektu tematy wolności prasy i praw człowieka, a także tematycznie zorientowana wymiana pomiędzy pokoleniami stoją w punkcie centralnym zagadnienia.

STEP 21 [Weiße Flecken] wzywa młodzież do konfrontacji z życiem ludzi w okresie panowania reżimu narodowo-socjalistycznego. Wydarzenia, które miały miejsce „pod własnymi drzwiami“ i spotkania ze świadkami historii, czynią historię żywą i ułatwiają znaleźć odnośnik do współczesności. STEP 21 [Weiße Flecken] chce wykorzystać ostatnią szansę, aby umożliwić młodzieży spotkanie ze świadkami historii i jednocześnie tym jeszcze żyjącym oddać głos.

Przy projekcie STEP 21 [Weiße Flecken] młodzież doświadczy, jakiego znaczenia mogą nabierać media, zarówno w pozytywnym, jak i negatywnym sensie. Zostanie wyczulona na to, aby rozpoznawać fałszywe, jednostronne czy manipulacyjne treści i krytycznie przyglądać się pozornie obiektywnym informacjom. Poprzez połączenie krytycznej analizy prasy i własnej aktywnej pracy dziennikarskiej, doświadczają mechanizmów działania mediów drukowanych w systemie totalitarnym, snują porównanie do panującej w demokracji wolności słowa i poznają z bliska temat praw ludzkich.

Drugie wydanie gazety STEP 21 [Weiße Flecken] zostanie rozprowadzone na terenie Niemiec, Polski i Czech pośród szkół, instytucji, organizacji i zainteresowanych osób prywatnych. Już pierwsze wydanie gazety doskonale się sprawdziło jako materiał pomocniczy do zajęć i w wielu przypadkach zainspirowało do pracy nad podobnymi projektami. Zdobywszy te doświadczenia, step21 chce w drugiej edycji rozbudować odpowiedni zestaw do zajęć. Ewaluacja projektu w szerokim zakresie jest w planie. step21 dąży do realizacji 3 edycji projektu w roku 2009.

Przewodnik i trenerzy

17 biorących udział w projekcie drużyn otrzyma od step21 przewodnik, który będzie ich wspierał w pracy na gazetą. Przewodnik zawiera informacje dotyczące przebiegu projektu, a także praktyczne wskazówki na temat poszukiwań w archiwach, rozmów ze świadkami historii, pracy dziennikarskiej, podziału czasu i pracy w grupie. Ponadto młodzież otrzyma podstawowe informacje z historii opracowywanego okresu a także obszerną bibliografię i listę linków do stron internetowych. Na miejscu drużyny będą wspierane przez zaangażowanych nauczycieli, dziennikarzy i pracowników archiwów. Także zespół step21 będzie aktywnie wspierał drużyny w pracy przy projekcie. Podczas warsztatów ze specjalistami i młodymi dziennikarzami i podczas spotkania redakcyjnego w Hamburgu uczniowie poznają tajniki pracy dziennikarskiej i historycznej.

Mecenat

STEP 21 [Weiße Flecken] jest wspierana przez BILD hilft e.V. „Ein Herz für Kinder“, Fundusz „Erinnerung und Zukunft“ i przez Fundację ZEIT-Stiftung Ebelin und Gerd Bucerius, Deutsch-Polnisches Jugendwerk (DPJW). Prezydent Niemiec Horst Köhler objął patronat honorowy nad projektem step21.

0 step21- Inicjatywa na Rzecz Tolerancji i Odpowiedzialności

step21 (Jugend fordert! gemeinnützige GmbH) wspiera młodzież w jej zaangażowaniu na rzecz żywej demokracji, tolerancji i odpowiedzialności. step21 pomaga młodym ludziom aktywnie i odważnie realizować ich plany życiowe i zawodowe i stać się pełnoletnimi członkami społeczeństwa. Nadrzędne motto step21 brzmi „Empowerment”. step21 łączy aspekty uczestnictwa ze społeczną kompetencją, jak i zdolności zespołowe i komunikacyjne. Program step21 jest nastawiony na działanie długofalowe. Oferty zorientowane są na rzeczywistość, w której żyje młodzież i wykazują wymiar medialny i zorientowane na pracę przy projektach. Są zawsze tak skonstruowane, żeby młodzież musiała skonfrontować się z poszczególnymi tematami nie tylko intelektualnie, ale także w działaniu. Zasadniczym elementem oferty step21 są nowoczesne pakiety medialne do pracy pedagogicznej w szkołach i instytucjach młodzieżowych, a także związana z nimi sieć projektów i spotkań. Od 1998 roku na terenie całych Niemiec STEP 21 zrealizował projekty i akcje z ponad 6.000 szkół i setkami tysięcy młodzieży (www.step21.de).

Kontakt

step21 – Initiative für Toleranz und Verantwortung
Jugend fordert! gGmbH
Steinhöft 7 – Haus am Fleet
20459 Hamburg
Fax +49 (0)40 37 85 96 13
www.step21.de

Agata Frank
Tel +49 (0)40 37 85 96 20
Email: frank.agata@step21.de